

Виходить у Львові
що дада (крім неділі і
гр. кат. суботи) о 5-ї
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ
і Адміністрація: ули-
ца Чарнецького ч. 10.
ПІСЬМА приймають
ся лише франковані.

РУКОПИСИ
звертаються ся лише на
експрес жадане і за зло-
женим оплати пошти.

РЕКЛАМАЦІЙ
незавантажаючи вільно від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

Справи парламентарні. — Російський міністер
справ загораничних про політику Росії.

Перше засідане делегацій відбудеться завтра, віторок о год. 3½, по полудні, друге засідане в середу, а третє і послідне в четвер. Мимо короткого часу буде переведена подрібна дискусія як в австрійській так і угорській делегації. Делегаціям буде предложена 6-місячна бюджетова провізория. Міністер справ загораничних гр. Берхтолльд і спільній міністер скарбу др. Вільнистий виголосить довше експоз. Парламент в сім тиждні буде радити лише два дні, віторок і в п'ятницю. В середу і в четвер будуть радити комісії.

В Думі виголосив в п'ятницю міністер справ загораничних Сазонов експозе про загораничну політику Росії та визначив, що основою загораничної політики Росії було удержане міра, а попирала єї в тім союзниця Франція, котра мав ті самі наміри. Умова з Англією з 1907 р. видала як найліпші овочі. З Німеччиною удержане традиції, дружні сусідські взаємини і ми є переконані, що Німеччина зробить се саме. Ті взаємини скріплено з'їздом в Почдамі. Тому, що нема противності в обопільних політичних інтересах як на близькім

так на далекім Всході, повітали ми з вдоволенем візиту Гельдена в Берліні та загалом з вдоволенем вітасмо кожде поліпшене англійско-німецьких взаємин. Під час з'їзду в Раконіджі показало ся, що дружні взаємини в Італію розвивають ся дальше і укріплюють ся, до чого причинює ся головно оцінка ситуації на Балкані та стремлінє до удержаня міра. Італія і Росія бажають собі мирного розвитку балканських народів. Помимо перебутої недавно важкої проби російсько-австрійських взаємин, все таки повело ся обом державам скріплені мирову ідею через створене керуючих засад на случай, як би інтереси обох держав мали бути наражені. Тими засадами є: 1) зберігане „status quo“ на Балкані; 2) скріплене мирного розвитку малих балканських держав; 3) попирання і скріплене нового ладу в Туреччині.

Росія держить ся тих засад, а померший недавно австро-угорський міністер справ загораничних гр. Еренталь повторив їх в делегаціях. З компетентної сторони знаємо отже, що у Відні і на будуче будуть придерживати ся тих засад. Сильна постанова Австро-Угорщини до витревання на тім ґрунті причинить ся ще більше до уложеня дружніх взаємин і до утривання міра. Ситуація на близькім Вході є невдоволююча з причини італійсько-турецької війни. Надімо ся, що мир на Балкані не буде нарушений та що та війна не викличе загальногоного конфлікту в способі ведення війни Італією.

I справді Італія обмежила доси свої операції на віддалені околиці, аби інтересів держав надто не залево. Бомбардування Дарданелів не супроводила акція, яка могла би доказати, що Італія відступила від тих засад.

Замкнене Дарданелів Туреччиною є дуже шкідливе для торговельних інтересів Росії, котра з того приводу виступила з представленнями в Царгороді. Треба надіяти ся, що в найближші будучині проїзд стане отворений і пароплавба одержить свободу. Послідні події вповні оправдують крок зроблений Росією разом з великими державами в справі мирового посередництва в Туреччині й Італії. Однак ріжнича поглядів між Туреччиною і Італією є так значна, що не можна надіяти ся безпосередніх наслідків того кроку, який одинак при додіннях обставинах повторить ся.

Бесідник жалів з приводу акції Кретенців, що дорогою революції хотять получить ся в Грецію і тим шкодять так собі, як і Греції. Державці готові в тім напрямі виступити з повною рішучостю. Болгарія і Сербія завдяки проворності своїх монархів і патріотизму населення на случай ферменту на Балканськім півострові будуть могли зберечи ся перед небезпечною політичними авантур. Обережне поведіння тих держав може переконати Туреччину, як конечним є удержане внутрішнього міра, особливо в європейській Туреччині; однією шляхом до тої мети є за-

Незвичайна але часта історія.

(З німецького — Петра Розеггеріа).

Бернгард сидів перед судейською лавою. Єму позволено усіти, бо обжаловане, переодушене съвідків і оборона тривали довго. В авдиторії опорожнилися поодинокі ряди, бо сего дня Бернгард чи прийде до засуду. Многі з присідніх заглядали вже до годинників.

Тоді сказав президент: „Бернгард Штетінгер! Можете тепер говорити, як що маєте“.

Засідання віджило, і в сали запанувало велике дожидання. Але обжалованій говорив тихо, вбентежено, незручно. Коли і де в съвіті мав від промову! І о такім незвичайно поважнім предметі!

Президент перервав єго запугане гикане і сказав приязно:

— Надумайте ся! Говоріть як до давногого знакомого, котому хочете всю розказати, як то було. Можете наперед відіткнути....

— Дякую, ні! — видусив обжалованій. — Добрячі слова суді ще більше єго зворушили.

— Я хочу говорити, богато говорити! — сказав. — Що стало ся, панове вже знаєте. Та зі мною, певно, інакше, богато мені не поможет, як що скажу.

— Скажіть, що маєте на серці, — мовив президент.

Але тепер обжалований затяг ся і становив цілком тихо. Не знат, де і як зачинати.

— Ви були передтим у родичів в Ретенбаху? — помагав судия.

— Ні. А так. Ніби від початку — сказав обжалований. — Від войска ніколи. Від тоді, як я мусів іти до войска.

— Огже від 22го року житя ви не були більше дома.

— Що то не заводили мама, тоді, як я мусів іти — говорив обжалований. — Був вже свободнійши. — Тато казали, важурені і сумні, казали они, виховай іх, а потім тобі заберуть. А я сказав: Татуню, приайде час, верну до дому. Ти не вернеш ніколи! сказали мама, чую іх ще нині! як стояли коло скрині, хустина на очах: Ти не приайдеш ніколи!

— Отже ви вийшли щасливо з войска?

Обжалований захистив головою. — До дому ніколи! — I потім говорив дальше: — Богато я видів на съвіті. Трохи навчив ся. I погадав: Ти не потребуєш більше бути хлопом. Дома всюди задовжене. I страх вкучна нора той Ретенбах. Тепер би тобі щось ліпшого, при зелізниці або де. А потім... прошу, я... я... я... більше не буду говорити...

— Зрікаєте ся слова?

— Я не знаю, що буде розумніше... — він глянув нерішучо на оборонця. Сей кивнув ему, щоби говорив дальше.

Обжалований поступив несъміло крок на-

перед. Присяжні приложили руки до ушів, щоби щось розуміти.

— Говорили мені татувьо, — мовив дальше, — маю конче вернутися ся. Они вже не молоді і не можуть так нічого робити в господарстві. Наймита годі більше дістати а робота тяжка. Оно-б правда тобі вернутися, але як там жите було. Тоді я відповів, кождий чоловік робить, як би то ему лішче. З хлопецьким життям вже нема що, всюди лішче, ніж у хлопа. Вже подвіре мали продати. Тимчасом я оглянувся за службою на зелізниці, ну і пізніше я єї дістав...

— Як довго були ви будником?

— То там написане. П'ять літ. Потім я став авортничим у Вальцінгу. Там був два роки і сім місяців.

— А ваші родичі?

— Мої мама, они раз мене відвідали. То они лишили ся на ніч в моїй квартирі і не могли спати і виділи службу, кажуть: Гартку, що ти таке можеш витримати! За весь відповідай і цілі ночі без спокою! — На мамину бесіду я нераз спогадую. Дома мав бісь десь разів лікшо, кажуть, бодай в ночі спав бісь. Мамуню, сказав я, до всього треба привинути, а вже певно що веселіше при зелізниці, ніж там у вас, у хлопів. — Ну, як тобі подобає ся, сказали, не хочу твому щастя стояти на дорозі. Тілько щади, гляди, щобися собі трохи поміг. — 6 пенсія! кажу. Як мама відходили, подивилися ще по квартирі: Місця в

заспечені культурних і економічних потреб населення. В Персії, завдяки договорам тоді держави з Англією з 1907 р. нема небезпечності надзвичайних непорозумінь, треба сподіватися, що теперішнє правителство зуміє удержати добре зносили з Росією, яка задержує своїй війська тільки в цілях охорони своїх підданих, а з хвилею, коли правительство шаха буде в стані власними силами удержати лад в державі, російське військо буде відкликане.

Справа обсадження Туреччиною перської території вийшла в нову фазу. Коли би прийшло до непорозуміння, справа буде предложенна міжнародному мировому судові в Гадзі. Почдамський договір в перських справах призначає специальні інтереси Росії в Персії і стверджує, що Німеччина не домагається ні політичних ні стратегічних концесій в Персії. З боку Росії оголошено прінцип „отворених дверей“ в Персії і рішено не робити бағдадській залізниці перевопон. Міністер обгорив переворот в Хіні та заявив, що метою російської політики не може бути розширення посольств в Азії, що наразило би на небезпечності позицію Росії в Європі на Балканській півостріві. Територіальне розширення в Азії допускаємо лише тоді, коли б ті території були відомі і конечні.

Міністер Сазонов обговорював також виповідження торговельного трактату з Сполученими Державами і висловив надію що знов удасться привернути давні добре зносили з Америкою. Вкінці висловив зазив, щоби не довіряти воєнним чуткам, що гомонять з усіх усюди. В найближчій будуччині не грозить заграницькому миру ніяка небезпечності. Росія може спокійно віддати ся творчій праці внутрі держави.

Н О В И Н К И.

Львів, 29 квітня 1912.

Іменування і перенесення. Пан Намісник переніс концепцію поліції Зигмунда Рачка в Бродів до Львова; — даліше переніс офіціяльну поліцію Пет. Здзібовського із Стоянова до Скали пору-

чаючи єму управу тамошньої експозитури поліції, канцелістів поліції: Богдан Кулаковського з Белзца до Бродів, Ів. Козловського з Майдану сінявського до Стоянова, поручаючи єму управу тамошньої експозитури поліції; Фр. Баторського з Шевченків до Белзца, поручаючи єму управу тамошньої експозитури поліції, Ів. Чоловського з Львова до Майдана сінявського, поручаючи єму управу тамошньої експозитури поліції і Льва Кайдана з Львова до Підволочиськ.

— Львівський вищий суд краєвий переніс офіціяльну канцелярію: Мих. Меха з Бережан до Луки, Зигм. Кляра з Тернополя до Львова а канцелістів: Йос. Байрачінського з Львова до Томаша і Семена Барана з Луки до Меденич та іменував канцелістами підофіцірів: Герша Адлера для Мостів великих, Стеф Рудницького для Будванова, Ів. Клюка для Леська і Ігн. Кубишина для Олеська.

— Справа уступлення п. Маршалка краєвого. Львівські часописи доносять за віденськими, що Є. Е. п. Маршалок краєвий гр. Ср. Бадені не дався наклонити взяти назад свію димісію мимо ухвали Коля польського і просить всіх партій. Гр. Бадені задергить свій уряд аж до іменування наслідника. В перших дниах червня вийде п. Маршалок на куратню до Карльбаду а відтак осяде в Радехові.

— „Народний Дім“ у Львові є фондациєю. З Відня доносять до „Руслан“ що Найвищий Трибунал потвердив рішення I і II інстанцій в справі „Народного Дому“ у Львові, що „Народний Дім“ є фондациєю.

— Вписи до I II III кл. української приватної гімназії ім. Маркіяна Шашкевича в Чорткові відбудуться в дниах 29 і 30 червня с. р. а вступний іспит в дниах 1 і 2 липня. Дуже бідні а пильні ученики (учениці) можуть числити в році шкільнім на частине або цілковите увільнене від оплати шкільної, яка виноситься місячно для місцевих 12 К, а для замісцевих 8 К. Для добрих учеників, котрі мають лише доповнити знання німецької мови і рефлексують складати вступний іспит по феріях, уладжув філія тов. педагогічного в Чорткові безплатний курс приготовляючий, який буде тривати від 1 липня до кінця серпня. Ученики гімназії мають першеньство до поміщевів в бурсі за місячною оплатою від 20—24 К.

— Втеча мантія. Із Станиславова доносять: Урядник тут. щадиці Вобер по засупендованню його дирекцію щадиці від мантійські маніпуляції втік із Станиславова. Вобер надулюючи характеру урядника каси щадності поваривав людів на приватні позички. Між поникодованими знаходить ся вовийні тутешні філії австро-угорського банку Давків, у котрого Вобер виманив 1700 К. Коли

дирекція каси щадності довідала ся що тім, засупендувала зараз Вобера а той вийшов зараз із Станиславова в невідомі напрамі. Характеристичне, що того самого Вобера усунено перед двома роками в тутешній філії австро-угорського банку так само за якіс мантійські маніпуляції.

— З залізниць. Почавши від 1 мая до кінця вересня с. р. будуть видавати особові каси на стаціях Хирів, Дрогобич, Лавочне, Львів, Луцьк, Нове Загір'я, Перешибль, Стрий, Тернопіль і бюро міське ц. к. залізниць державних у Львові (в пасажі Гавсмана) подібно як по-передніх літ знижені сезонові білети абонаментові, важні на шляхах ц. к. залізниць державних Згадані білети є уложені в групи поділені на поодинокі округи залізничні в важності 15 або 30 днівною. Абонаментові білети на сезон від 1 мая до 30 вересня видається по слідувуючих цінах: в важності на 15 днів коштує 1 кляса 66 К, 2 кляса 46 К, а 3 кляса 26 К. З важностю 30 днівною коштує 1 кляса 98 К, 2 кляса 66 К, а 3 кляса 40 К.

— В Станиславові відбудеться в середу дня 1 мая с. р. заходом тов. „Укр. Молодіж“ і „Секція укр. Студ. Союза“ в театральній сали ім. Монюшка концерт в пам'ять 51-х роковин смерті Тараса Шевченка. Богата програма. Хорами управляє тов. В. Мішкевич. Хортепіновий добрій обняла тов. Зоя Яновська. Під час виконування поодиноких точок двері від салі будуть замкнені. Білети скорші можна набути в „Сокільському Базарі“, а в день концерту при театр. касі від години 6 ввечером. По концерті комерс в гостинниці п. Гавбенштока при ул. Гославського. Початок точно о год. 8 вечером.

— До Чехів на практику. Як звістно, віслав „Сільський Господар“ 12 марта с. р. в по-разумінню з Ческою Радою Культури 33 господарських синів на господарську практику до Чех. До виїзду зголосилося ся тоді більше, як було зголосованих місць у ческих господарів і тому не могло наше Товариство декотрих пізніше зголосованих кандидатів приняти а рівночасно віднеслося до Ческої Ради Культури з проєбю, щоби она вистарала ся о дальші місця. Ческа Рада Культури нашла справді нових 25 місць і тому визвавши сюз дорогою всіх тих, що на практику вже були зголосилися, а за-для недостачі місць не могли їхати, щоби без-проводочно повідомили „Сільський Господар“ у Львові, ул. Зіморовича ч. 20, чи тепер поїдуть. Зголосованим уділити „Сільський Господар“ даль-ших інформацій. Разом із зголосованим належить надіслати поштовим переказом по 25 ко-

для богатіох. Як буде дуже зле в Ретенбаху, то приїдемо ще до тебе. — Тай вкучно стало мені, як пішли мама. Тай погадав: чому не йдеми до дому? Оні самі одні потюпали, старі мама.

— Отже в тім часі ви ще не були жона-ті? — питав судия.

— Зараз потім оженився. Щоби трохи було гей дома. Цілком добре не було мені ні-коли, що я покинув так родичів. Все хотів ім післати гроші, та що з того. Вічно клопоти, а тут діти приходять, одно за другим. Як по-тім прийшла слабість, померли родичі, одно скоро по другому, то перший раз мені промовило: Зле стало ся, що ти покинув батьківський дім. Мусів продати, тілько довгів. При залізни-ци ніколи не поступав ся вперед. Тай ніколи я не був вдоволений тою службою. А як не має ся в чим утіхи, нема й щастя.

Тоді сказав президент:

— Для нас буде дуже цікаве, як би ви оповіли нам всю докладно про той день, коли стало ся нещастя. Всю, що ви зробили і думали?

— Високий суде! — відповів обжалованій і ломив руки. — Коби я міг знати! Всю так вилетіло... так вилетіло!

— Чайже ви не спали? — вмішав ся обронець.

— Так, я мав від 12-ої години вночі службу.

— Отже ви були о пів до 8-ої вечери, як стало ся нещастя, дев'ятьнайцять і пів години без перерви в службі?

— Тепер собі пригадую, Герстнер пішов

на весіле до сестри. Якось то буде, кажу, зроблю за тебе.

— Хто то сей Герстнер?

— Но а другий стацийний сторож.

— Коли властиво припадала година зміни служби? — питав прокуратор.

— О 12-ї в полудні.

— Огже від полудня до вечера ви держали службу добровільно?

— Так, бо Герстнер мене просив.

— А не були ви втомлені? — питав судия.

— Вже якось видерхіть ся, думав я. Пречінь не раз і не два стояв 20 годин в службі. Сим разом був трохи запаморочений, бо попередніх ночів спав кепско.

— Чому ви спали кепско попередніх ночів?

— Двоє дітей мені захорувало, на шкарлатину. Жінка вже й так лежала. От встає ся і робить ся.

— Алеш се було дуже легкодушно, Штейнгер, що ви заступали ще Герстнера.

— Мій Боже, гадав я собі, таж се его сестра, не всі дні будуть її такі веселі.

— Чи того дня були ви все на стациї?

— Від пів до четвертої до шостої не мав зворотничий нічого до діла. Тоді положив ся я трохи спати, а жінка мала збудити мене пів до шостої. Нічо не помогло, діти такі неспокійні. О 8-ї я вже на стациї і засьвічу ліхтарі. Тоді приходить поштовий поїзд з Райхштайну. О год. 7-ї 30 мін. виминають ся бернальський поїзд особовий і поспішний. Ага,

тепер вже знаю: значить, поспішний спізнився о 15 мінут. Я уставляю зворотницю і бачу, що в горішній ліхтарні вийшло съвітло. Вітер. Зеленої шиби не видко. Ще час, каже пан начальник і кличе одного двигара від тягарового поїзду, що стоїть на стациї. Тимчасом близнули вже червоні съвітла, поспішний поїзд прибуває. Думаю: що той нині казить ся! Єму не добре ставати в дорогу! Господи, думаю, таж зворотниця не уставлена! Кідаюсь до друка і обертаю в цілі сили. І трясуся на руках та ногах, що тут стане ся, і не знаю.. Боже! вже в тріс.. страшний тріс..

Очи і уха закрив собі руками і зойкнув голосно.

По хвилині спітав судия: — А як було далі?

— Дорогі панове! — відповів обжалований — більше не знаю вічного. Цілком темно. Тілько червоні смолоскипи, а тут виносять... виносять...

— Що виносять?

— Ранених, умираючих, неживих. На дошках, ношах, у веретах виносять, виносять... і далі і далі. Пошматовані як з під ножів, люди! Страшно! Страшно! Страшно!..

Опустив ся на лаву, ціле тіло здрігалося а притім прошибаюче зойкнене: „Тату! Мамо!“

Ціла саля із сотками людей була тепер тиха як трупарня. Вкінці тут і там напів здавлене хлипане.

(Конець буде).

Містове боро

"
Л. К. Зелінській Дорожав.

У Львові пасажир Гавасміан ч. 9

ЗИДАЕ

Більші складані скомбіновано - окружні до всіх і вісі всіх значчіших місцевостей Європи важкі 60, 90 і 120 днів.

Шість складані в одній напрямі на німецьких вагоніцах, важкі 45 днів.

Шість карбонатів, вчинані, до всіх станиць в краю і за границею.

Лонгнати

на місця в сильних вагонах.

Продаж високих розкладів Чуди і провідні

Замовлені білти на пропінцію висилаютъ ся за поштового післяплатою або за посередництвом лотичної залізничної стаци.

При замовлені складаного білету треба надіслати 5 корон задатку і подати біль, від котрого білет має бути важним.

Телеграфична адреса: Stadtkirche, Львів.